

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
Διπλωματικό Γραφείο
Αναπληρωτή Υπουργού

ΕΠΕΙΓΟΝ

Αθήνα, 1 Μαρτίου 2017
 Α.Π. 7550 /ΑΣ 9768

ΠΡΟΣ : Βουλή των Ελλήνων
 Διεύθυνση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
 Τμήμα Ερωτήσεων

ΚΟΙΝ: Βουλευτή κ. Κακλαμάνη

Ε.Δ.: Διπλ. Γραφείο κ. Πρωθυπουργού
 Διπλ. Γρ. κ. Υπουργού
 Διπλ. Γραφεία κ.κ. Υφυπουργών
 Γραφείο κ. Γενικού Γραμματέα
 Γραφείο κ. Γ' Γενικού Διευθυντή
 Υπηρεσία Ενημέρωσης & Δημόσιας Διπλωματίας

ΘΕΜΑ: Απάντηση στην Κοινοβουλευτική Ερώτηση 3420 του Βουλευτή κ. Κακλαμάνη.

Από την έναρξη της προσφυγικής και μεταναστευτικής κρίσης, βασική ελληνική επιδίωξη υπήρξε η ευρωπαϊκή διαχείριση των προσφυγικών και μεταναστευτικών ροών, με βάση τις αρχές του ανθρωπισμού, του σεβασμού του ευρωπαϊκού και διεθνούς δικαίου και του δίκαιου επιμερισμού των βαρών.

Η απάντηση της Ευρώπης στα προβλήματα πρέπει να είναι ευρωπαϊκή και όχι εθνική, διότι ένα ευρωπαϊκό πρόβλημα απαιτεί ευρωπαϊκές λύσεις και όχι μεμονωμένες προσπάθειες.

Η χώρα μας καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια να διαχειριστεί με τον καλύτερο δυνατό τρόπο όλες τις πτυχές του σύνθετου αυτού ζητήματος, δραστηριοποιούμενη προς όλες τις κατευθύνσεις και στο εσωτερικό, για τη διασφάλιση της αξιοπρεπούς και ασφαλούς φιλοξενίας των ανθρώπων που έχουν εγκλωβιστεί στη χώρα μας, διπλωματικά, στο πλαίσιο της ΕΕ αλλά και ευρύτερα, με στόχο την ορθότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του θέματος σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει δρομολογήσει προγράμματα παροχής οικονομικής βοήθειας με στόχο την αποτελεσματικότερη διαχείριση του προσφυγικού ζητήματος. Η Ελλάδα στηρίζει τις προσπάθειες αυτές και επιδιώκει τη μέγιστη δυνατή στήριξη στην αντιμετώπιση των προσφυγικών ροών αλλά και την οικοδόμηση ενός ισχυρού, βιώσιμου συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης, από κοινού με τους εταίρους μας.

Μετά την έναρξη εφαρμογής της συμφωνίας Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας της 18ης Μαρτίου 2016, στην Ανατολική Μεσόγειο παρατηρήθηκε δραστική μείωση παράνομων διελεύσεων των συνόρων. Έτσι, ενώ το 2015 οι παράνομες διελεύσεις ανήλθαν στις 886.000, το 2016 καταγράφηκαν 173.356.

Ωστόσο η Κεντρική Μεσόγειος αποτελεί την κύρια οδό που χρησιμοποιούν οι πρόσφυγες και οι μετανάστες για να φτάσουν στην Ευρώπη. Ο αριθμός προσφύγων και μεταναστών που επεδίωξαν να φτάσουν στις ευρωπαϊκές ακτές, ενώ το 2015 ανήλθε σε 153.842, κατά τη διάρκεια του 2016, ξεπέρασε τους 181.000. Οι περισσότεροι έφθασαν στην Ιταλία, ενώ δυστυχώς υπήρξαν και πολλά θύματα στην προσπάθειά τους να φθάσουν σε ευρωπαϊκό έδαφος.

Η Λιβύη συνεχίζει να αποτελεί το σημείο αναχώρησης για το 90 % των ατόμων που επιδιώκουν να ταξιδέψουν στην Ευρώπη, ακολουθούμενη από την Αίγυπτο (7 %), την Τουρκία (1,9 %), την Αλγερία (0,6%) και την Τυνησία (0,5 %).

Σύμφωνα με εκτιμήσεις, σήμερα, βρίσκονται στη Λιβύη 700.000 έως 1.000.000 μετανάστες, προερχόμενοι κυρίως από την Αίγυπτο, το Νίγηρα, το Σουδάν, τη Νιγηρία, το Μπαγκλαντές, τη Συρία και το Μάλι.

Βασικό εργαλείο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διαχείριση της προσφυγικής-μεταναστευτικής κρίσης στην Μεσόγειο, αποτελεί η επιχείρηση «EUNAVFOR MED SOPHIA», από κοινού με την επιχείρηση «Τρίτων» της FRONTEX στα ιταλικά σύνορα. Στο πλαίσιο της επιχείρησης «Σοφία», έχει αρχίσει η εκπαίδευση των δυνάμεων της ακτοφυλακής της Λιβύης.

Η Ελλάδα συμμετέχει στην εκπαίδευση της Λιβυκής Ακτοφυλακής και Ναυτικού, μέσω της Επιχείρησης «EUNAVFOR MEDSOPHIA». Ειδικότερα, η χώρα μας συμμετείχε στο πρώτο σκέλος της εκπαιδευτικής δράσης της Επιχείρησης που διεξήχθη σε πλοία της Επιχείρησης στα διεθνή ύδατα. Επιπλέον, φιλοξένησε στο «Κέντρο Εκπαιδεύσεως Ναυτικής Αποτροπής» (ΚΕΝΑΠ) στην Κρήτη, για το διάστημα μεταξύ 30.01 και 09.02.2017, τμήμα του δευτέρου σκέλους εκπαίδευσης, στο οποίο μετείχαν 20 Λίβυοι αξιωματικοί.

Παράλληλα, βρίσκονται σε εξέλιξη ή ολοκληρώθηκαν πρόσφατα προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στη Λιβύη ύψους 30 εκατομμυρίων ευρώ, τα οποία επικεντρώνονται κυρίως στην παροχή προστασίας και βοήθειας σε ευάλωτους μετανάστες και εσωτερικά εκτοπισμένα άτομα που βρίσκονται σε κοινότητες υποδοχής και κέντρα κράτησης, καθώς και στην πάταξη της παράνομης διακίνησης μεταναστών και στην ενίσχυση του εθελούσιου επαναπατρισμού και επανένταξης.

Κατά την Άτυπη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου στην Βαλέττα, την 3.2.2017, υιοθετήθηκε Διακήρυξη, στην οποία καταγράφονται επιχειρησιακές δράσεις που θα ενισχύσουν το έργο που επιτελεί ήδη η Ευρωπαϊκή Ένωση στην οδό της Κεντρικής Μεσογείου, ειδικότερα εντός και πέριξ της Λιβύης. Οι δράσεις αυτές εστιάζουν στην καταπολέμηση των δικτύων παράνομης διακίνησης, στην παροχή βοήθειας για την αποτελεσματικότερη διαχείριση των μεταναστευτικών ροών, στη συνέχιση της προσπάθειας διάσωσης ζωών στη θάλασσα και στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των μεταναστών και των προσφύγων στη Λιβύη και στις γειτονικές χώρες, μέσω συντονισμένης δράσης των οργάνων της ΕΕ, των κρατών μελών και των εταίρων της Βόρειας Αφρικής, καθώς και συνεργασίας με διεθνείς οργανισμούς που δραστηριοποιούνται στην περιοχή, όπως η UNHCR και ο Διεθνής Οργανισμός Μετανάστευσης (Δ.Ο.Μ).

Σε συνέχεια της Συνόδου, η Προεδρία κυκλοφόρησε Σχέδιο Υλοποίησης της Διακήρυξης της Μάλτας, στο οποίο καταγράφεται σειρά επιχειρησιακών δράσεων προς υλοποίηση των συμφωνηθέντων στη Βαλέττα, όπως αξιοποίηση των επιχειρησιακών δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Συνοριοφυλακής και Ακτοφυλακής, ενίσχυση της συνεργασίας με τον Δ.Ο.Μ, τον UNHCR και τις λιβυκές αρχές για την βελτίωση των συνθηκών υποδοχής μεταναστών, καθώς και διευκόλυνση των εθελοντικών επιστροφών

και της διαδικασίας επανένταξης, δράσεων για την επίτευξη προόδου στην μείωση των ροών στην Κεντρική Μεσόγειο, προώθηση της περιφερειακής συνεργασίας μεταξύ Λιβύης και των όμορων χωρών και ενίσχυση της συνεργασίας της ΕΕ με τις χώρες της περιοχής, μεταξύ άλλων και στον τομέα των επιστροφών.

Η Ελλάδα στηρίζει την ενίσχυση των δράσεων στην Κεντρική Μεσόγειο, επισημαίνοντας ωστόσο, ότι η χρηματοδότηση τους, δε θα πρέπει να λειτουργήσει εις βάρος δράσεων στην Ανατολική Μεσόγειο και άλλες περιοχές αιχμής. Οι διάφορες παράμετροι της πολιτικής αντιμετώπισης του εν λόγω ζητήματος, θα πρέπει να λειτουργούν ταυτόχρονα, στηριζόμενες από ευέλικτους μηχανισμούς χρηματοδότησης, ώστε να οδηγούν στην οικοδόμηση ενός ισχυρού, βιώσιμου συστήματος διαχείρισης της μετανάστευσης, τόσο στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όσο και ευρύτερα, με στόχο την ορθότερη και αποτελεσματικότερη αντιμετώπιση του θέματος σε ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο.

Το Μνημόνιο Κατανόησης μεταξύ της Ιταλίας και της Λιβύης, το οποίο υπεγράφη στη Ρώμη, την 2 Φεβρουαρίου 2017, αφορά στη συνεργασία των δύο χωρών στον τομέα της ανάπτυξης, στην πρόληψη της παράνομης μετανάστευσης, της εμπορίας ανθρώπων και του λαθρεμπορίου, καθώς και στην ενίσχυση της ασφάλειας των συνόρων. Το Μνημόνιο προβλέπει την παροχή πόρων, ιατρικό εξοπλισμό και φαρμακευτικό υλικό προς τις Λιβυκές Αρχές, καθώς και τη συνεργασία των δυο χωρών στον τομέα της εκπαίδευσης στελεχών, ώστε να εξασφαλιστούν αξιοπρεπείς συνθήκες διαβίωσης για τους πρόσφυγες και μετανάστες που βρίσκονται στη χώρα, αλλά και προκειμένου να ανακοπεί η ροή των παράνομων μεταναστών. Η Ιταλία θα παρέχει υποστήριξη και χρηματοδότηση των προγραμμάτων ανάπτυξης στην περιοχή που έχει πληγεί από την παράνομη μετανάστευση, σε διάφορους τομείς, όπως ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, υποδομές, υγεία, μεταφορές, ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού, εκπαίδευση, κατάρτιση του προσωπικού και επιστημονική έρευνα. Η ιταλική πλευρά αναλαμβάνει την υποχρέωση να παρέχει τεχνική και τεχνολογική υποστήριξη στις λιβυκές αρχές που είναι υπεύθυνες για την καταπολέμηση της παράνομης μετανάστευσης. Επίσης τα συμβαλλόμενα μέρη θα συνεργασθούν για την κατάρτιση ενός σχεδίου για την πληρέστερη και ευρύτερη ευρω-αφρικανική συνεργασία, με στόχο την εξάλειψη των αιτίων της παράνομης μετανάστευσης και την υποστήριξη των διεθνών οργανισμών που είναι παρόντες στη Λιβύη και εργάζονται στον τομέα της μετανάστευσης, προκειμένου να συνεχιστούν οι προσπάθειες με στόχο την επιστροφή των μεταναστών στις χώρες καταγωγής τους, μεταξύ άλλων και μέσω εθελοντικής επιστροφής.

Κατά τα λοιπά, αρμόδιο να απαντήσει είναι το συνερωτώμενο Υπουργείο.

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

Γιώργος Κατρούγκαλος